

Suomen sisäinen turvallisuus varmistettava joka tilanteessa

Paula Risikko
Sisäministeri

Kuva: Laura Kotila, valtioneuvoston kanslia

Suomi on kansainvälisissä vertailuissa kerta toisensa jälkeen yksi maailman turvallisimmista maista. Kokonaisrikollisuuden taso ja väkivaltarikosten määrä ovat laskeneet tasaisesti koko 2000-luvun. Pelastuslaitosten pelastus- ja avunantotehtäviä oli vuonna 2016 jotakuinkin saman verran kuin kymmenen vuotta aiemmin. Suomalaisen ei tarvitse olla erityisemmin huolissaan rikollisuudesta tai vakavien onnettomuuksien uhkasta. Mistä tämä johtuu?

Minkä tahansa maan sisäisen turvallisuuden taso riippuu monista yhteiskunnallisista, taloudellisista ja kulttuurisista tekijöistä. Yhteiskunnassa omaksutut toimintatavat ja jopa kansainvälinen ympäristö myötävaikuttavat turvallisuustilanteeseen. Suomalainen yhteiskunta on vakaa, julkinen hallinto on hyvin toimiva ja tehokas ja suomalaiset luottavat edelleen toisiinsa. Yhä edelleen yhteiskuntamme on myös huomattavan yhteisöllinen.

Varautuminen tärkeää

Kun yhteiskunta, sen rakenteet, taloudellinen tilanne tai toiminta kansainvälisessä yhteisössä muuttuvat, nähdään usein muutoksia myös turvallisuuden tasossa. Turvallisuusviranomaisten on siksi kyettävä ennakoimaan ja analysoimaan näitä muutoksia ja muokkaamaan toimintaansa niiden asettamien vaatimusten mukaiseksi. Turvallisuusympäristömme on kiistatta monisäikeisessä, nopeassa muutoksessa. Siihen myötävaikuttavat kansainvälinen toimintaympäristömme, teknologinen kehitys, maahanmuuton ja maassamuuton turvallisuusheijastukset ja eittämättä myös taloudellisen tilanteen säilyminen haasteellisena.

Kun arvioimme lähimmän kymmenen vuoden aikana turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavia muutostekijöitä, tulevaisuuden näkyvä voi näyttää kovin synkältä. Moni turvallisuushaaste on kuitenkin itse asiassa positiivisen kehityskulun käänköpuoli.

Esimerkiksi sopii hyvin teknologinen kehitys: olemme digitalisaatiossa maailman kärkimaita. Suomessa arvostetaan teknologiaa sen eri muodoissa, ja osataan hyödyntää sitä. Tässä kehityksessä nousee kuitenkin kyberturvallisuus haasteeksi. Kyberturvallisuuteen on panostettava osaamista kehittämällä ja investointeja tekemällä. Sen tuomaan haasteeseen kyetään vastaamaan, kun ilmiötä seurataan tiiviisti ja sen kehityksestä opitaan.

On selvää, että teknologisen infrastruktuurin, muun muassa energian jakelun ja tietoliikenteen, turvallisuus edellyttää varautumista myös erilaisiin onnettomuuksiin ja tahallisiin vahingontekoihin.

Maahanmuuton oltava hallittua

Suomessa on käyty vilkasta keskustelua maahanmuutosta varsinkin toissasyksynä tilapäisesti voimakkaasti lisääntyneen turvapaikanhakijoiden määrän perusteella. Sisäministeriön näkemys on selvä: maahanmuuton on kaikissa oloissa pysyttävä hallittuna.

Maahanmuutto on ikääntyvälle suomalaiselle yhteiskunnalle ensi sijassa tärkeä voimavarakysymys, mutta sen mukanaan tuomilta haasteilta ei pidä sulkea silmiä. Globaali pakolaisuus tulee väistämättä lisääntymään tulevana vuosikymmeninä muun muassa kasvavien ympäristöongelmien vuoksi.

Muuttoliike muokkaa kulttuureja ja eurooppalaiset yhteiskunnat monimuotoistuvat. Muutoksen reunamilla ilmenee myös epäluuloja, muukalaisvihamielisyyttä, kotoutumisongelmia ja ääriliikkeitä. Näihin ilmiöihin on osattava varautua ja niiden vaikutukset on minimoitava.

Sisäisen turvallisuuden strategia ja sen toimeenpano

Suomalaisen yhteiskunnan keskeinen turvallisuushaaste on erilaisista yhteiskunnallisista ja teknologisista syistä johtuva polarisaatio. Syrjäytymisuhan piirissä olevien nuorten aikuisten osuus on kasvamassa. Eri tavoin syrjäytyneet ovat turvallisuusviranomaisten asiakkaissa yliedustettuna. Kasvava syrjäytyminen lisää palvelutarpeita. Samalla keski-ikä nousee Suomessa nopeasti eikä ikääntyminen ole tasaista, vaan nuorempi väestö keskittyy harvoin kasvukeskuksiin. Viranomaispalvelujen tuottaminen rajallisin voimavaroin tasapuolisesti koko maassa on yhä haasteellisempaa.

Tällaisiin turvallisuusympäristön muutoksiin varaudutaan parhaillaan valmisteltavalla sisäisen turvallisuuden strategialla. Strategia on jatkoa viime vuoden toukokuussa julkaistulle valtioneuvoston selonteolle sisäisestä turvallisuudesta. Strategiavalmistelun yhteydessä laaditaan myös toimeenpano-ohjelma. Tavoitteena on tiivis ohjelma, joka yhdistää lainsäädännölliset toimet, analyysi- ja ennakoitimet, voimavaraehdotukset, yhteisten toimintamallien luomisen ja kokeilukulttuurin luomisen kehittämishankkeilla.

Uusiin haasteisiin varautuminen on turvallisuusviranomaisten keskeistä vastuualuetta. Vaikka siinä on pysyttävä joka hetki vireänä, on tärkeää muistaa, että Suomi on edelleen poikkeuksellinen luottamusyhteiskunta, jossa ihmiset aiheellisesti luottavat toisiinsa ja viranomaisiin. Se on paras mahdollinen pohja turvallisuuden ylläpitämiselle myös tulevaisuudessa.

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).